

Brüsszel, 2025. szeptember 15.
(OR. en)

12811/25

Intézményközi referenciaszámok:

2025/0172 (COD)

2025/0176 (COD)

2025/0177 (COD)

SIMPL 101
ANTICI 112
INDEF 92
MAP 59
CSC 447
ENV 835
COMPET 868
ENT 161
MI 649
CHIMIE 78
CODEC 1258

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. augusztus 29.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2025) 3800 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE a fenntartható finanszírozási keretnek és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvnek a védelmi ágazatra való alkalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: C(2025) 3800 final.

Melléklet: C(2025) 3800 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.8.28.
C(2025) 3800 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**a fenntartható finanszírozási keretnek és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati
átvilágításról szóló irányelvnek a védelmi ágazatra való alkalmazásáról**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

a fenntartható finanszírozási keretnek és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvnek a védelmi ágazatra való alkalmazásáról

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	2
2.	Befektetés a védelmi iparba – hozzájárulás az EU rezilienciájához és biztonságához	3
2.1.	A védelmi ipar hozzájárulása az EU és az ENSZ tágabb célkitűzéseire	3
2.2.	A védelmi ipar az uniós fenntartható finanszírozási keret és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv összefüggésében	4
3.	Kockázatcsökkentés a védelmi iparral való együttműködésben	6
3.1.	A felhasználást és az exportot szabályozó nemzetközi szerződések és uniós jogszabályok	6
3.1.1.	A katonai technológia és felszerelések EU-n kívüli transzferei (kivitele).....	6
3.1.2.	A katonai technológia és felszerelések EU-n belüli transzferei	8
3.1.3.	A kettős felhasználású termékek EU-n kívüli transzfere	8
3.2.	Kockázatcsökkentés a fenntartható finanszírozási keret különböző jogalkotási dossziéiban és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvben (CSDDD).....	9
3.2.1.	A fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet (SFDR) ...	9
3.2.2.	Uniós taxonómia	11
3.2.3.	A pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv (MiFID II)	13
3.2.4.	A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD)	14
3.2.5.	A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv (CSRD)	14
3.2.6.	A referenciamutatókról szóló rendelet (BMR).....	15
4.	Bevételi küszöbértékek	16
5.	A védelmi ágazat társadalmi fenntarthatósághoz való hozzájárulásának értékelése	16

1. **Bevezetés**

1. Ez a bizottsági közlemény (a továbbiakban: a közlemény) azt a célt szolgálja, hogy iránymutatást nyújtson az uniós fenntartható finanszírozási keret védelmi iparra való alkalmazhatóságáról.
2. A fenntartható finanszírozás a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG-) szempontok figyelembevételének folyamatát jelenti a befektetési döntéseknek a pénzügyi ágazatban történő meghozatala során, ami elősegíti a fenntarthatósággal összefüggő kockázatok jobb értékelését és a fenntartható gazdasági tevékenységekbe és projektekbe történő beruházások növelését.
3. E közleménnyel a Bizottság segíteni kívánja a piaci szereplőket az uniós fenntartható finanszírozási keret védelmi iparra vonatkozó követelményeinek való megfelelés biztosításában. A közlemény célja az, hogy segítsen megelőzni a beruházási döntések során az ágazatot érő indokolatlan megkülönböztetést, és biztosítsa annak jobb megértését és elismerését, hogy az ágazat hozzájárulhat a társadalmi fenntarthatósághoz, összhangban az európai védelmi ipari stratégia célkitűzéseivel és¹ a „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030” című kiadvánnyal².
4. A közlemény egyértelművé teszi, hogy az uniós fenntartható finanszírozási keret összeegyeztethető a védelmi ágazatba történő beruházással, és hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek valamennyi iparágban horizontálisan alkalmazandók. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a keret nem korlátozza egyetlen ágazat, így a védelmi ágazat finanszírozását sem, és szorgalmazza, hogy a védelmi ágazat beruházásait – az összes többi ágazat beruházásaihoz hasonlóan – eseti alapon értékeljék.
5. A közlemény az uniós fenntartható finanszírozási keretben említett valamennyi befektetőnek és szereplőnek, valamint az állami hatóságoknak és szervezeteknek szól. A közlemény különösen a következők számára lesz fontos:
 - pénzügyi piaci szereplők,
 - ESG-minősítést nyújtó szolgáltatók, azaz olyan jogi személyek, amelyek szakmai alapon ESG-minősítéseket vagy -pontszámokat adnak ki³,
 - ESG-címkék (ökocímkék, nemzeti címkék stb.) szolgáltatói,
 - tőzsde-/indexszolgáltatók, referenciamutató-szolgáltatók, adatszolgáltatók/tanúsító szervezetek stb.
6. A közlemény az uniós fenntartható finanszírozási keretet alkotó szövegek tárgyát képező területekre terjed ki, különös tekintettel a következő jogi aktusokra:
 - a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló (EU) 2019/2088 rendelet (SFDR)⁴,

¹ [Európai védelmi ipari stratégia](#).

² [JOIN\(2025\) 120 final](#).

³ COM(2023) 314 final – 2023/0177 (COD).

⁴ HL L 317., 2019.12.9., 1. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>.

- a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv (MiFID II)⁵ kiegészítéséről szóló (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelet és (EU) 2017/593 felhatalmazáson alapuló irányelv,
- a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló (EU) 2020/852 rendelet (az uniós taxonómia)⁶,
- az 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/2464 irányelv (CSRD)⁷,
- a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv, továbbá az 596/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2016/1011 rendelet (BMR)⁸,
- a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról, valamint az (EU) 2019/1937 irányelv és az (EU) 2023/2859 rendelet módosításáról szóló (EU) 2024/1760 európai parlamenti és tanácsi irányelv (CSDDD)⁹.

2. Befektetés a védelmi iparba – hozzájárulás az EU rezilienciájához és biztonságához

2.1. A védelmi ipar hozzájárulása az EU és az ENSZ tágabb célkitűzéseikhez

7. A fenntarthatóságot tekintve az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek (ENSZ) szakpolitikai céljai szoros összhangban vannak egymással. Az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira¹⁰ közvetlenül hivatkoznak az uniós zöld megállapodás jogalapját képező európai klímarendelet¹¹ célkitűzései. Az európai klímarendelet kodifikálja a 2050-re teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzést, és (4) preambulumbekzdésében kimondja, hogy „egy hosszú távú célkitűzés rögzítése alapvető fontosságú a gazdasági és társadalmi átalakuláshoz, a minőségi munkahelyekhez, a fenntartható növekedéshez és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez történő hozzájárulás [...] érdekében”.
8. Az ENSZ szövegei azt is elismerik, hogy a szabadság, a jólét és az igazság biztonság nélkül vagy külföldi agresszor katonai megszállása alatt lehetetlen. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának¹² 3. cikke értelmében „Minden személynek joga van az élethez, a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz”, 28. cikke értelmében pedig „Minden személynek joga van ahhoz, hogy mind a társadalmi, mind a nemzetközi viszonyok tekintetében olyan rendszer uralkodjék, amelyben a jelen Nyilatkozatban kinyilvánított jogok és szabadságok teljes mértékben érvényesülhetnek”. Az ENSZ Alapokmányának 51. cikke rögzíti a (kollektív) önvédelemhez való jogot: „A jelen

⁵ HL L 173., 2014.6.12., 349. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>.

⁶ HL L 198., 2020.6.22., 13. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>.

⁷ HL L 322., 2022.12.16., 15. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>.

⁸ HL L 171., 2016.6.29., 1. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1011>.

⁹ HL L 2024/1760, 2024.7.5. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>.

¹⁰ [A 17 CÉL Fenntartható fejlődés.](#)

¹¹ (EU) 2021/1119 rendelet, [HL L 243., 2021.7.9., 1. o.](#)

¹² [Az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata.](#)

Alapokmány egyetlen rendelkezése sem érinti az Egyesült Nemzetek valamelyik tagja ellen irányuló fegyveres támadás esetében az egyéni vagy kollektív önvédelem természetes jogát mindaddig, amíg a Biztonsági Tanács a nemzetközi béke és biztonság fenntartására szükséges rendszabályokat meg nem tette”¹³.

9. Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan és provokáció nélkül indított agressziós háborúja egyértelművé tette, hogy ezen egyetemes jogok Unión belüli és kívüli védelméhez az Uniónak meg kell erősítenie és tovább kell fejlesztenie az önvédelemre való képességet. Több uniós hírszerző szolgálat fenyegetésvértékelései szerint Oroszország katonai felszerelések gyártására szolgáló kapacitása óriási mértékben megnőtt, és az ország a következő 3–5 évben várhatóan rendelkezni fog azokkal a katonai képességekkel, amelyekkel próbára teheti a nyugati országok egységét és az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének hatékonyságát.
10. Ez szükségessé teszi a védelmi készülségi hozzáállás elfogadását, valamint az erőfeszítések azonnali fokozását abból a célból, hogy 2030-ig helyreálljon a védelmi készülség és elrettentés. Ebben az összefüggésben a védelmi készülség alatt a tagállamok azon képességét kell érteni, hogy a védelmi vonatkozású válságokat előre jelezzék, megelőzzék és azokra reagáljanak. E készenlét eléréséhez elengedhetetlen a védelmi ipar képességeinek és felkészültségének fokozása, mivel ez az ágazat biztosítja, hogy a tagállami fegyveres erők rendelkezzenek az uniós polgárok védelméhez szükséges felszerelésekkel. Ezért a versenyképes és reziliens uniós védelmi ipar kritikus fontosságú Európa békéjének és biztonságának megőrzéséhez¹⁴. Ily módon az Európai Unióról szóló szerződés 42. és 46. cikkében foglalt közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) célkitűzéseinek megvalósításához is hozzájárul. A védelmi iparra ezért szükség van a potenciális agresszorokkal szembeni katonai elrettentéshez, valamint az uniós polgárok védelméhez a legszélsőségesebb katonai vészhelyzet, nevezetesen a fegyveres támadás esetén. Amennyiben elősegíti e célkitűzés elérését, az EU védelmi iparában megvan a lehetőség arra, hogy az ENSZ 16. fenntartható fejlődési céljával – béke, igazság és erős intézmények¹⁵ – összhangban hozzájáruljon a közös békéhez és biztonsághoz.

2.2. A védelmi ipar az uniós fenntartható finanszírozási keret és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv összefüggésében

11. Amint az az európai zöld megállapodásban szerepel, „a klímasemlegességre való átálláshoz a teljes szakpolitikai spektrumnak változnia kell, és mind a gazdaság összes ágazatának, mind a társadalom egészének közös erőfeszítésére is szükség van”¹⁶. E célból az uniós fenntartható finanszírozási keret és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD) abban segíti a vállalatokat és a befektetőket, hogy a fenntarthatóságot jobban beépítsék döntéseikbe, termékeikbe, szolgáltatásaikba vagy folyamataikba.

¹³ Az Egyesült Nemzetek Alapokmányának VII. fejezete – Eljárás a béke veszélyeztetése, a béke megszegése és támadó cselekmények esetében.

¹⁴ [Európai védelmi ipari stratégia.](#)

¹⁵ [A 17 CÉL | Fenntartható fejlődés.](#)

¹⁶ [HL L 243., 2021.7.9., 1. o.](#), (25) preambulumbekzdés.

12. Az összes ágazatra kiterjedő közös erőfeszítéssel összhangban a Bizottság emlékeztet arra, hogy a védelmi ágazatban működő vállalatokra minden más üzleti vállalkozáshoz hasonlóan az az általános elvárás vonatkozik, hogy környezeti, társadalmi és irányítási szempontból fenntarthatóbbá váljanak.
13. A Bizottság már több alkalommal tisztázta a társadalmi fenntarthatóság és a védelmi ipar közötti kapcsolatot. A lőszergyártás támogatásáról szóló jogszabály létrehozásáról szóló rendeletjavaslat¹⁷ és az európai védelmi ipari stratégia egyaránt emlékeztetett arra, hogy „Az Unió védelmi ipara létfontosságú hozzájárulást nyújt az Unió rezilienciájához és biztonságához, és ezáltal a békéhez és a társadalmi fenntarthatósághoz”¹⁸. Tekintettel a rezilienciához, a biztonsághoz és a békéhez való hozzájárulására, az uniós védelmi ipar fokozza a fenntarthatóságot.
14. A Bizottság megjegyzi, hogy a fenntartható finanszírozási keret teljes mértékben összhangban van az európai védelmi ipar megfelelő finanszírozáshoz és beruházáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítését célzó uniós erőfeszítésekkel¹⁹. Egyáltalán nem ír elő korlátozást a védelmi ágazat finanszírozása tekintetében. A fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekre és preferenciákra vonatkozó uniós szabályok minden ágazatban horizontálisan alkalmazandók, és egyetlen ágazatra sem vonatkoznak külön szabályok. A „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030” című kiadvány azt is rögzíti, hogy „a fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló uniós rendelet nem akadályozza meg a védelmi ágazat finanszírozását”²⁰. A szabályozás a védelmi ipart az összes többi ágazathoz hasonlóan kezeli, és csak a „vitatott fegyverekre” (lásd a 3.2.1.2. szakaszt) vonatkoznak további közzétételi követelmények. A védelmi ipar egészének kizárása ezért nem lenne összhangban az alkalmazandó jogi kerettel.
15. Ami a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvet illeti, ez az összes többi ágazathoz hasonlóan a védelmi ágazatra is kiterjed, kivéve, hogy az átvilágítási kötelezettségek alól ki vannak zárva a downstream üzleti partnerek azon tevékenységei, amelyek a tagállamok valamelyike által exportellenőrzés alá vont termékekhez kapcsolódnak (az említett exportellenőrzés vagy a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti exportellenőrzést, vagy a nemzeti exportellenőrzés alá tartozó fegyverek, lőszeres vagy hadianyagok exportellenőrzését jelenti), a termék kivitelének engedélyezését követően.

¹⁷ COM(2023) 237 final. A rendeletet az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1525 rendeletként fogadta el. HL L 185., 2023.7.24., 7. o. A társjogalkotók a (35) preambulumbekzdésben ugyanezt a szöveget hagyták jóvá.

¹⁸ [Európai védelmi ipari stratégia](#), 24. o.

¹⁹ Európai védelmi ipari stratégia: 29. oldal, 5. háttérmagyarázat: A védelmi ipar és az uniós fenntartható finanszírozási keret.

²⁰ [JOIN\(2025\) 120 final](#), 18. o.

3. Kockázatsökkentés a védelmi iparral való együttműködésben

3.1. A felhasználást és az exportot szabályozó nemzetközi szerződések és uniós jogszabályok

16. A védelmi ipar erősen szabályozott, és az általa kifejlesztett termékek és technológiák – köztük a fegyverek – gyártására, használatára és átadására vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik az EU-n belül és kívül. A szóban forgó rendeletek hozzájárulnak a védelmi ipar által kifejlesztett termékek használatával összefüggő lehetséges káros hatások enyhítéséhez, összhangban az uniós fenntartható finanszírozási keret és az EU közös kül- és biztonságpolitikájának átfogó célkitűzéseivel.
17. Az önvédelem tekintetében az ENSZ Alapokmányának 51. cikkében²¹ elismert joggal összhangban, és amint arra a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont (a továbbiakban: közös álláspont)²² (12) preambulumbekkezdése emlékeztet, a tagállamoknak joguk van az önvédelemhez szükséges eszközök forgalmazásához és kiviteléhez. A Bizottság szorgalmazza, hogy a piaci szereplők eseti logikát kövessenek, amikor fenntarthatósági szempontok alapján értékelik egy adott, a védelmi ágazatba tartozó vállalat vagy tevékenység finanszírozását. A döntéseket az e szakaszban meghatározott alkalmazandó jogszabályoknak, szerződéseknek és kockázatsökkentési eljárásoknak való megfelelés alapján kell meghozni.
18. A katonai és kettős felhasználású termékek kivitelét és EU-n belüli transzferét a tagállamok szigorú ellenőrzéseknek vetik alá. Az uniós és a nemzetközi jogszabályoknak való megfelelés tagállamok általi végrehajtása az ágazat által meghozott átvilágítási intézkedésekre támaszkodik. A kiviteli engedélyek megszerzésének előfeltételeként a védelmi vállalatoknak például szigorú belső ellenőrzési és megfelelési intézkedéseket kell végrehajtaniuk, amelyeket a nemzeti exportellenőrzési hatóságok írnak elő. Az exportellenőrzési mechanizmust végrehajtó tagállami ügynökségek szoros felügyeletének fontos szerepe van a védelmi ipar által kifejlesztett termékek lehetséges káros hatásainak kezelésében.

3.1.1. A katonai technológia és felszerelések EU-n kívüli transzferei (kivitele)

19. A fegyvereket, lőszereket, illetve ezek alkatrészeit tartalmazó szállítmányok és a katonai technológia tekintetében az exportellenőrzést a KKBP szabályozza (a jogi aktusok elfogadása az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke alapján történik). Az Európai Unióról szóló szerződés 40. cikke szerint a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása nem érinti az EU és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást²³. A közös állásponttal összhangban a tagállamok nemzeti rendszereiken keresztül ellenőrzik az Európai Unió katonai listáján²⁴ szereplő katonai technológiák és felszerelések (beleértve a fegyvereket is) kivitelét. A közös álláspont felsorolja azokat a kritériumokat, amelyeket a tagállamoknak figyelembe kell venniük a kiviteli engedély megadásakor. E feltételek közé tartozik többek között az emberi jogok tiszteletben tartása a fogadó országban,

²¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008E0944.

²² [CL2008E0944EN00100010.0001_cp 1..1 \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2008:0944:EN:001000100001_cp_1..1).

²³ HL C 115., 2008.5.9., 194. o.

²⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499).

valamint a regionális béke és biztonság megőrzése. A közös álláspont jogilag kötelező erejű a tagállamokra nézve.

20. A közös álláspont emlékeztet a Fegyverkereskedelmi Szerződésből eredő kötelezettségekre; az említett szerződés, amelynek valamennyi uniós tagállam részes fele, többek között előírja, hogy a részes államok nem engedélyezhetik hagyományos fegyverek vagy a szerződés hatálya alá tartozó tételek külkereskedelmét, amennyiben a külkereskedelmi tevékenység az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által az Egyesült Nemzetek Alapokmánya VII. fejezetével összhangban elfogadott intézkedésekből fakadó, különösen a fegyverembargókkal kapcsolatos kötelezettségeik megszegését jelentené; amennyiben a külkereskedelmi tevékenység olyan nemzetközi szerződésekből fakadó, különösen a hagyományos fegyverek külkereskedelmével, illetve az azokkal történő illegális kereskedelemmel kapcsolatos kötelezettségeik megszegését jelentené, melyeknek részeseik; vagy amennyiben az engedélyezés pillanatában tudomásuk van arról, hogy a fegyvereket vagy a tételeket népiirtás, emberiség elleni büntett végrehajtására, az 1949. évi Genfi Egyezmények súlyos megsértésére, polgári objektumok vagy e minőségükben védett polgárok elleni támadásra, illetve bármilyen más, a részes államok által is aláírt nemzetközi szerződés által meghatározott háborús büntett végrehajtására kívánják felhasználni²⁵.
21. A közös álláspont az átadás megtagadására vonatkozó kötelezettségeket is megállapít, amennyiben a jóváhagyás összeegyeztethetetlen lenne a tagállamok nemzetközi kötelezettségeivel és kötelezettségvállalásaival – mint például a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződéssel (1968), amelynek valamennyi uniós tagállam részes fele: e szerződés értelmében minden fél vállalja, hogy nukleáris fegyvereket és robbanószerkezeteket sem közvetlenül, sem közvetve nem ad át, és a szerződés egyértelművé teszi, hogy ez a kötelezettség szolgál alapul a vonatkozó kiviteli engedélyek megtagadásához²⁶ –, valamint más szerződésekkel. A közös álláspont felhasználói útmutatója²⁷ tartalmazza azoknak a szerződéseknek az átfogó, de nem kimerítő listáját, amelyeket a kiviteli engedély megadása előtt figyelembe kell venni²⁸.
22. A felhasználói útmutató számos olyan mechanizmust tartalmaz, amelyet a tagállamok bevezethetnek az újrakivitellel és a végfelhasználókkal kapcsolatos aggályok kezelésére; példaként említhetők a végfelhasználói igazolásban feltüntetendő minimum információk. Idetartozik többek között „adott esetben a végfelhasználásra és/vagy az újrakivitel tilalmára vonatkozó rendelkezés”, valamint a tagállamok azon lehetősége is, hogy „a végfelhasználói igazolásban szereplő áruk újrakivitelének tilalmára vonatkozó záradékot” illesszenek be. A felhasználói útmutatóban foglalt módszertan, valamint az abban hivatkozott nemzetközi megállapodások²⁹ olyan mérceként szolgálnak, amelynek alapján a tagállami hatóságok értékelik az ágazatban működő vállalatok magatartását.

²⁵ https://thearmstradetrety.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253.

²⁶ 2. cikk, (1b) bekezdés.

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/hu/pdf>.

²⁸ Ezek közé tartoznak a katonai felszerelések és technológiák felhasználását és/vagy készletfelhalmozását és/vagy kivitelét és átadását szabályozó szerződések és nemzetközi jogi eszközök (rendszerek), mint például (de nem kizárólag): az Ausztrália Csoport, a Rakéatechnológiai Ellenőrzési Rendszer, a Zangger Bizottság, a Nukleáris Szállítók Csoportja, a Wassenaari Megállapodás, a ballisztikus rakéták elterjedése elleni hágai magatartási kódex (HCoc) (III. MELLÉKLET [a 2. fejezet 6. szakaszához]).

²⁹ Például a Wassenaari Megállapodás szerint a végfelhasználó/végfelhasználás tekintetében végzett kiviteli ellenőrzések.

23. A felhasználói útmutató opcionális támogató mechanizmusokat is tartalmaz a konvergencia elősegítése és a közösen finanszírozott és létrehozott katonai felszerelések vagy technológiák kivitelével kapcsolatos döntéshozatal megkönnyítése érdekében. Az általános irányadó elvnek annak kell lennie, hogy a katonai felszerelések vagy technológiák közös fejlesztésében együttműködő uniós tagállamok – ha másként nem határoznak – a közös álláspont kritériumai szerinti kockázatértékelések és a kölcsönös bizalom alapján megkönnyítik e felszerelések vagy technológiák EU-n kívülre történő kivitelét, amennyiben a kivitel nem veszélyezteteti közvetlen vagy nemzeti biztonsági érdekeiket és (a katonai felszerelések vagy technológiák kereskedelme tekintetében fennálló) nemzetközi kötelezettségeiket. A konvergencia előmozdítása, valamint a közösen finanszírozott és gyártott katonai felszerelések vagy technológiák kivitelével kapcsolatos döntéshozatal megkönnyítése érdekében a Bizottság arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy a közös projekt sikeres végrehajtásának biztosítása céljából konzultáljanak egymással a kivitel potenciális rendeltetési helyeire és a végfelhasználókra vonatkozó kockázatértékelésükről. E közös elv elfogadásával kilátásba helyezik, hogy szükség esetén a konzultációk lebonyolítására szolgáló keretet hoznak létre.
24. Az EU Tanácsának a hagyományos fegyverek kivitelével foglalkozó al munkacsoportja (COARM) többek között azzal járul hozzá az uniós közös álláspont végrehajtásához, hogy megkönnyíti a tagállamok közötti információcserét az elutasításokra és az érzékeny rendeltetési helyekre vonatkozóan. Az EU azzal segíti elő a fegyverkivitel átláthatóságának biztosítását, hogy a fegyverkivitelre vonatkozó adatokat évente megosztja az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) kezelésében lévő adatbázisban³⁰.

3.1.2. A katonai technológia és felszerelések EU-n belüli transzferei

25. Az EU-n belüli transzfereket a védelmi vonatkozású termékek Unión belüli transzferéről szóló 2009/43/EK irányelv³¹ is szabályozza, amely több olyan kritériumot is meghatároz, amelyeket a tagállami hatóságoknak a védelmi felszerelések vagy technológiák transzferének engedélyezése előtt figyelembe kell venniük. Ezek közé tartoznak például a védelmi vonatkozású termékek esetleges illetéktelen kezekbe jutásának elkerülésére irányuló eljárások. Az irányelv előírja továbbá azt a követelményt, hogy a tagállami exporthatóságoknak háromévente ellenőrizniük kell, hogy a fogadó ország betartja-e a transzferengedélyben meghatározott kiviteli korlátozásokat³².

3.1.3. A kettős felhasználású termékek EU-n kívüli transzfere

26. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése az uniós jogszabályok hatálya alá és a katonai termékek kivitelétől eltérő irányítás alá tartozik. Az (EU) 2021/821 rendelet létrehozta a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszert³³.

³⁰ [Az EKSZ által kezelt adatbázis.](#)

³¹ [CL2009L0043EN0020010.0001.3bi_cp 1.1.1](#), 7.1. pont.

³² III. fejezet, 9. cikk.

³³ [Kiadóhivatal \(europa.eu\).](#)

27. A Bizottság 2019-ben ajánlásokat³⁴ adott ki a kettős felhasználású termékek kereskedelmének a 428/2009/EK tanácsi rendelet szerinti ellenőrzésére vonatkozó belső megfelelési programokról a kettős felhasználású termékek kivitelével, transzferjével, brókertevékenységével és tranzitjával foglalkozó vállalatok számára³⁵. A bizonyos engedélyeket kérő vállalatoknak rendelkezniük kell a következő szempontokra kiterjedő belső megfelelési mechanizmusokkal, amelyek mintaként is szolgálhatnak az érintett vállalatok átvilágítását értékelni kívánó pénzügyi szereplők számára: a felső vezetés megfelelés iránti elkötelezettsége; szervezeti felépítés, hatáskörök és erőforrások; képzés és tudatosítás; az ügyletek átvilágítási folyamatai és eljárásai; teljesítmény-felülvizsgálat, ellenőrzések, jelentéstétel és korrekciós intézkedések; nyilvántartás és dokumentálás; fizikai biztonság és információbiztonság.

3.2. Kockázatcsökkentés a fenntartható finanszírozási keret különböző jogalkotási dossziéiban és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvben (CSDDD)

3.2.1. A fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet (SFDR)

28. Az SFDR egy átláthatósági keret, amely meghatározza, hogy az uniós pénzügyi piaci szereplőknek hogyan kell közzétenniük a fenntarthatósági információkat³⁶. Az SFDR célja, hogy a befektetők számára lehetővé tegye egyfelől annak megfelelő felmérését, hogy a fenntarthatósági kockázatok hogyan épülnek be a befektetési döntéshozatali folyamatba³⁷, másfelől a pénzügyi termékek fenntarthatóságra gyakorolt lehetséges káros hatásainak jobb megértését. Az (EU) 2022/1288 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet szabályozástechnikai standardokkal egészíti ki az SFDR-t. Előírja például, hogy a pénzügyi közvetítőknek be kell mutatniuk, hogy egy fenntarthatósági célkitűzéssel rendelkező (azaz az SFDR 9. cikke szerinti közzététel által érintett) pénzügyi termék esetében miként biztosított, hogy az adott termék nem fogja jelentősen károsítani a fenntartható befektetési célkitűzéseket. Ezekben az esetekben a pénzügyi piaci szereplőknek ismertetniük kell, hogyan veszik figyelembe az I. melléklet 1. táblázatában szereplő káros hatásokat, valamint az említett melléklet 2. és 3. táblázatában szereplő releváns mutatókat.
29. A védelmi iparba befektető pénzügyi piaci szereplők tekintetében az I. melléklet 1. táblázatában szereplő főbb káros hatásokra vonatkozó mutatók közül a következők igényelhetnek további magyarázatot: „Az ENSZ Globális Megállapodása elveinek és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveinek megsértése” megnevezésű 10. mutató,³⁸ „Az ENSZ Globális Megállapodása elvei és az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei betartásának nyomon követésére szolgáló eljárások és megfelelési

³⁴ A Bizottság (EU) 2019/1318 ajánlása (2019. július 30.) a kettős felhasználású termékek kereskedelmének a 428/2009/EK tanácsi rendelet szerinti ellenőrzésére vonatkozó belső megfelelési programokról.

³⁵ [HL L 134., 2009.5.29., 1. o.](#)

³⁶ A március 19-i „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030” című kiadvány kimondja, hogy „A Bizottság a fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet felülvizsgálatával összefüggésben meg fogja tenni a szükséges pontosítást a védelem és a fenntarthatósági keret beruházási céljai közötti kapcsolatra vonatkozóan”.

³⁷ [Sustainability-related disclosure in the financial services sector \[Fenntarthatósággal kapcsolatos közzététel a pénzügyi szolgáltatási ágazatban\] – Európai Bizottság.](#)

³⁸ [HL L 196., 2022.7.25., 1. o., ld. 43. o.](#)

mechanizmusok hiánya” megnevezésű 11. mutató, valamint a „Vitatott fegyvereknek való kitettség” megnevezésű 14. mutató.

3.2.1.1. A főbb káros hatásokra vonatkozó 10. és 11. mutató – A védelmi ipari beruházások lehetséges káros hatásainak értékelése

30. Az (EU) 2022/1288 rendelet nem határozza meg részletesen, hogy a pénzügyi piaci szereplők hogyan tudják felmérni, hogy egy környezetvédelmi vagy társadalmi célkitűzéshez hozzájáruló gazdasági tevékenységbe való befektetés megfelel-e az I. melléklet 1. táblázatában szereplő 10. és 11. mutatónak.
31. Az ENSZ Globális Megállapodása egy önkéntes keret a vállalati műveleteknek és stratégiáknak a vállalati társadalmi felelősségvállalás tíz általánosan elfogadott elvével, köztük az emberi jogi elvekkel való összehangolásához. Az 1. alapelv előírja, hogy a vállalkozásoknak „támogatniuk kell és tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközileg kinyilvánított emberi jogok védelmét”, a 2. alapelv pedig előírja, hogy a vállalkozásoknak „gondoskodniuk kell arról, hogy ne legyenek bűnrészesek az emberi jogi visszaélésekben”. A globális megállapodás kulcsfontosságú eleme az előrehaladásról szóló közlemény, amelyet a részt vevő vállalatoknak évente be kell nyújtaniuk. A szóban forgó közlemény felvázolja a tíz elv végrehajtására tett erőfeszítéseket, ami növeli az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot az érdekelt felek körében.
32. Az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveinek IV. fejezete az emberi jogokról szól, és hat elvet határoz meg. A harmadik elv arra szólítja fel a vállalatokat, hogy „törekedjenek az üzleti tevékenységükkel, termékeikkel vagy szolgáltatásaikkal üzleti kapcsolat révén közvetlenül összefüggő káros emberi jogi hatások megelőzésére, illetve mérséklésére, még akkor is, ha maguk nem járulnak hozzá e hatások kialakulásához.” Az ötödik elv azt szorgalmazza, hogy „az emberi jogi szempontú kellő gondosság elve szerint járjanak el a vállalat méretének, működési jellegének és környezetének valamint annak megfelelően, hogy mennyire súlyos a káros emberi jogi hatások kockázata³⁹”.
33. A Bizottság arra ösztönzi a piaci szereplőket, hogy vegyék figyelembe az átvilágítási követelményeket és a 2.1. szakaszban részletezett exportellenőrzési jogszabályoknak való megfelelés érdekében bevezetett intézkedéseket, mivel azok hozzájárulnak az ENSZ Globális Megállapodásának 1. és 2. alapelvében, valamint az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei IV. fejezetének 3. és 6. elvében foglalt célkitűzések teljesítéséhez, és így módon az (EU) 2022/1288 rendelet szerinti 10. és 11. mutatóhoz is.

3.2.1.2. A főbb káros hatásokra vonatkozó 14. mutató – Vitatott fegyverek

34. A 14. mutató⁴⁰ – „A vitatott fegyverek gyártásában vagy értékesítésében részt vevő, befektetést befogadó vállalkozásokba eszközölt befektetések aránya” – csak a vitatott fegyverek következő négy kategóriájának való kitettség közzétételét fedi le: gyalogsági aknák, kazettás lőszer, vegyi fegyverek és biológiai fegyverek. Ezek olyan fegyverek,

³⁹ Az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó irányelvei a felelős üzleti magatartásról.

⁴⁰ Az (EU) 2022/1288 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet I. mellékletének 1. táblázata.

amelyeket a tagállamok többsége vagy az EU-ra nézve közvetlenül kötelező nemzetközi jog tilt, és amelyek jelentős káros hatást gyakorolnának minősülnek.

35. Az SFDR-ben felsorolt vitatott fegyverek fogalommeghatározásába nem tartoznak bele a nukleáris fegyverek. Eddig csak három tagállam – Ausztria, Írország és Málta – írta alá a nukleáris fegyverek tilalmáról szóló szerződést. Ez a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló 1968. évi szerződéshez (atomsorompó-szerződés) képest egy külön szerződés. Valamennyi tagállam részes fele az atomsorompó-szerződésnek. Az atomsorompó-szerződés értelmében a felek kötelezik magukat arra, hogy sem közvetlenül, sem közvetve egyetlen fogadó fél részére sem adnak át és nem fogadnak nukleáris fegyvereket vagy robbanóeszközöket. Az atomsorompó-szerződés nem érinti az 1968-as aláírás időpontjában atomfegyverekkel rendelkező államok nukleáris programjait.
36. Ez a közzétételi kötelezettség a következő nemzetközi egyezményekre vonatkozik:
- A biológiai fegyverek kifejlesztését és előállítását tiltja a bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és a fegyverek megsemmisítéséről szóló, 1972. április 10-én Londonban elfogadott egyezmény, amelyet valamennyi uniós tagállam aláírt és ratifikált⁴¹.
 - A vegyi fegyverek kifejlesztését és gyártását tiltja a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, 1993. január 13-án Párizsban elfogadott egyezmény⁴², amelyet valamennyi uniós tagállam aláírt és ratifikált.
 - A gyalogsági aknák gyártását tiltja a gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, valamint megsemmisítéséről szóló, 1997. szeptember 18-án elfogadott egyezmény, amelyet a tagállamok nagy többsége aláírt és ratifikált⁴³.
 - A kazettás lőszer gyártását tiltja a kazettás lőszerokről szóló, 2008. május 30-i egyezmény⁴⁴, amelyet Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Németország, Írország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország, Olaszország, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Portugália, Szlovénia, Szlovákia és Svédország már aláírt és ratifikált.

3.2.2. Unió taxonómia

37. Az uniós taxonómia a magánfinanszírozás átláthatóságát szolgáló eszköz, amely a környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása érdekében meghatározza a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek osztályozási rendszerét.

⁴¹ [A nemzetközi humanitárius jogról szóló szerződések – Egyezmény a biológiai fegyverek tilalmáról, 1972](#)

⁴² [A nemzetközi humanitárius jogról szóló szerződések – A vegyi fegyverek tilalmáról szóló 1993. évi egyezmény \(icrc.org\).](#)

⁴³ [A nemzetközi humanitárius jogról szóló szerződések – A gyalogsági aknák tilalmáról szóló 1997. évi egyezmény \(icrc.org\)](#) A Bizottság megjegyzi, hogy Finnország, Lengyelország, Észtország, Lettország és Litvánia nemrég bejelentette, hogy ki kíván lépni a szerződésből.

⁴⁴ [A nemzetközi humanitárius jogról szóló szerződések – A kazettás lőszerokről szóló 2008. évi egyezmény \(icrc.org\).](#)

38. Az uniós taxonómiai rendelet 3. cikke értelmében egy gazdasági tevékenység akkor minősül „környezeti szempontból fenntarthatónak”, ha: „*lényegesen hozzájárul*” a hat környezeti célkitűzés egyikéhez, és „*nem sérti jelentősen*” a többi környezeti célkitűzés egyikét sem. A tevékenységeket ezenkívül az uniós taxonómiai rendelet 18. cikkében megállapított minimális biztosítékokkal összhangban kell végezni; és meg kell felelniük a technikai vizsgálati kritériumoknak.
39. Az uniós taxonómiai rendelet 18. cikkében említett minimális biztosítékok célja annak biztosítása, hogy a „taxonómiához igazodónak” minősülő gazdasági tevékenységeket folytató szervezetek megfeleljenek bizonyos szociális és irányítási minimumkövetelményeknek. A 18. cikk (1) bekezdésének értelmében azoknak a vállalkozásoknak, amelyek gazdasági tevékenységeit taxonómiához igazodónak kell tekinteni, átvilágítási és korrekciós eljárásokkal kell rendelkezniük annak érdekében, hogy megfeleljenek az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveiben és az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekben a felelős üzleti magatartásra vonatkozóan meghatározott standardoknak.
40. A Bizottság arra ösztönzi a piaci szereplőket, hogy vegyék figyelembe az átvilágítási követelményeket és a 3.1. szakaszban részletezett nemzeti exportellenőrzési jogszabályoknak való megfelelés érdekében bevezetett intézkedéseket, mivel azok hozzájárulnak az ENSZ 13. irányelvében, valamint az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei IV. fejezetének 3. és 6. elvében foglalt célkitűzések teljesítéséhez, és így módon az uniós taxonómiai rendelet 18. cikke (1) bekezdése szerinti minimális biztosítékokhoz is.
41. Az uniós taxonómiai rendelet 18. cikkének (2) bekezdése közvetlenül hivatkozik az SFDR fenntarthatósági tényezőkhöz kapcsolódó, főbb káros hatásokra vonatkozó mutatóira⁴⁵. A vállalkozásoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy átvilágítási és korrekciós eljárásaik lehetővé tegyék az SFDR felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott vitatott fegyverek gyártásával vagy értékesítésével kapcsolatos tényleges vagy potenciális kitétség azonosítását, megelőzését, mérséklését vagy megszüntetését⁴⁶ (lásd a 3.2.1.2. pontot).

3.2.2.1. Az uniós taxonómiához való igazodás állítása a védelmi vonatkozású vállalkozásoknál

42. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a védelmi vonatkozású tevékenységekben részt vevő vállalkozások minden más ágazathoz hasonlóan hivatkozhatnak a taxonómiához való igazodásra a taxonómiáról szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott támogatható horizontális beruházások tekintetében. Ilyen beruházást képezhetnek például az épületeik és infrastruktúrájuk környezetkímélőbbé tételére irányuló beruházások, vagy a közzétételekről szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktus I. melléklete 1.1.2.2. és 1.1.3.2. szakaszának c) pontja szerint a tiszta közlekedésre fordított tőkekiadások (CAPEX) és/vagy működési kiadások (OPEX). Szintén hivatkozhatnak az igazodásra minden más olyan tevékenység kapcsán, amelyet a taxonómiáról szóló,

⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01)).

⁴⁶ A Bizottság közleménye az uniós taxonómiai rendelet egyes jogi rendelkezéseinek értelmezéséről és végrehajtásáról, valamint a fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelettel való kapcsolatáról [Kiadóhivatal \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01)).

felhatalmazáson alapuló jogi aktus szabályoz (például a közlekedés, az adatszolgáltatások vagy a gyártás stb. területén).

43. Hasonlóképpen, az a tény, hogy egyes védelmi ipari tevékenységek eddig nem szerepeltek az uniós taxonómiában, nem érinti a védelmi ipar környezetvédelmi teljesítményét⁴⁷.
44. Míg az éghajlat-politikára és a környezetvédelemre vonatkozó uniós taxonómiáról szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok konkrét technikai vizsgálati kritériumokat határoznak meg, amelyeket a vállalatoknak teljesíteniük kell, ha azt akarják közölni, hogy a gazdasági tevékenységeik igazodnak a taxonómiához, az uniós fenntartható finanszírozási keret más elemei különböző módszereket kínálnak a gazdasági tevékenységek és a gazdasági szereplők fenntarthatósági szempontjainak értékelésére.
45. A 2025. februári egyszerűsítési omnibusz csomag⁴⁸ célja, hogy jelentősen csökkentse a taxonómiához való igazodásról beszámoló vállalatok adminisztratív terheit. A Bizottság egyszerűsítésre vonatkozó kötelezettségvállalásának részeként sor kerül a taxonómiáról szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktus átfogó felülvizsgálatára is.

3.2.3. A pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv (MiFID II)

46. A MiFID II keretében előírt követelmények, amelyek szerint a befektetési vállalkozásoknak figyelembe kell venniük az ügyfelek fenntarthatósági preferenciáit, és a célpiacok meghatározásakor figyelembe kell venniük a fenntarthatósági preferenciákat, közvetlenül hivatkoznak az SFDR-re és az uniós taxonómiai rendeletre. Ennek eredményeként a MiFID II szerinti fenntarthatósági preferenciákkal rendelkező végső ügyfeleknek tájékoztatást kell kapniuk azokról a termékekről, amelyeket az SFDR 2. cikkének 17. pontjával összhangban legalább részben a taxonómiához igazodó tevékenységekbe vagy fenntartható befektetésekbe fektetnek be (vagy amelyek ilyen tevékenységeknek, illetve befektetéseknek való kitettséget biztosítanak), vagy amelyek figyelembe veszik a főbb káros hatásokat.
47. Az SFDR-ben meghatározott „fenntartható befektetésekre” és a taxonómiában meghatározott „környezeti szempontból fenntartható befektetésekre” való közvetlen hivatkozás miatt a MiFID II-ből következik, hogy a piaci szereplők figyelembe veszik a minimális biztosítékok uniós taxonómiai rendelet szerinti elvét és a jelentős károkozás elkerülésére vonatkozóan az SFDR-ben előírt elvet annak értékelésekor, hogy az általuk forgalmazott termék megfelel-e a fenntarthatósági preferenciáknak. Ez utóbbi magában foglalja az SFDR-ben meghatározott, vitatott fegyverekkel kapcsolatos főbb káros hatásra vonatkozó mutatónak való kitettség értékelését (lásd a 3.2.1.2. pontot).
48. Ami a főbb káros hatásoknak a MiFID II szerinti figyelembevételét illeti, a piaci szereplők számára egyetlen rendelkezés sem írja elő, hogy úgy tekintsenek a védelmi ágazatba történő befektetésekre, hogy azok pusztán azért káros hatásokkal járnak, mert az említett ágazatba irányulnak, és ezért nem ajánlhatók fel fenntarthatósági preferenciákkal rendelkező ügyfeleknek.

⁴⁷ Lásd a 12. pontot, HL C, C/2023/267, 2023.10.20.

⁴⁸ [2025/0045 \(COD\)](#).

3.2.4. A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD)

49. A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD), amely 2024. július 25-én lépett hatályba, előírja az EU-ban székhellyel vagy jelentős bevétellel rendelkező nagyvállalatok számára, hogy azonosítsák és kezeljék tevékenységeik káros emberi jogi és környezeti hatásait az EU-n belül és globális értékláncaikban.
50. Azokra a védelmi vállalatokra, amelyek az irányelv hatálya alá tartoznak, minden más vállalatához hasonlóan alkalmazni kell a CSDDD-t. A vállalatoknak fenntarthatósági átvilágítást kell végezniük saját tevékenységeik, a leányvállalataik működése és az üzleti partnereik azon tevékenységei tekintetében, amelyek a vállalat termékeinek gyártásához vagy szolgáltatásainak nyújtásához (upstream), illetve a vállalat termékeinek forgalmazásához, szállításához és tárolásához (downstream) kapcsolódnak. A CSDDD 3. cikke értelmében az irányelv szerinti átvilágítási kötelezettségek nem terjednek ki a vállalatok downstream üzleti partnereinek azon tevékenységeire, amelyek katonai és kettős felhasználású termékekhez kapcsolódnak, amennyiben azok kivitelét a tagállami hatóságok engedélyezték: „»tevékenységi lánc«: egy vállalat downstream üzleti partnereinek tevékenységei, amelyek az említett vállalat termékének forgalmazásához, szállításához és tárolásához kapcsolódnak, amennyiben ezeket a tevékenységeket az üzleti partnerek a vállalat számára vagy a vállalat nevében végzik, kivéve az (EU) 2021/821 rendelet szerinti exportellenőrzés, vagy a fegyverekre, lőszerre vagy hadianyagokra vonatkozó exportellenőrzés alatt álló termékek forgalmazását, szállítását és tárolását, miután a termék kivitelét engedélyezték”⁴⁹.
51. A 2025. februári omnibusz irányelvjavaslatok⁵⁰ célja a vállalatok szabályozási terheinek csökkentése, többek között azáltal, hogy egyszerűsítik a hatályuk alá tartozó vállalatok azon kötelezettségét, hogy azonosítsák a közvetett üzleti partnereik szintjén felmerülő tényleges vagy lehetséges káros hatásokat. Ha azonban káros hatást azonosítottak, a vállalatoknak meg kell akadályozniuk annak érvényesülését vagy meg kell szüntetniük azt, miután szükség szerint megelőzési vagy korrekciós intézkedési tervet készítettek⁵¹.
52. Az omnibusz csomag végrehajtásának első lépéseként április 17-én hatályba lépett a CSDDD módosítása, amely egy évvel elhalasztotta az átültetési határidőt és az alkalmazás kezdőnapját: 2027. júliusig, illetve 2028. júliusig⁵².

3.2.5. A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv (CSRD)

53. A CSRD bevezeti az ESRS (európai fenntarthatósági beszámolási standardok) néven ismert kötelező uniós fenntarthatósági beszámolási standardokat. Ezek a standardok előírják a fenntarthatósággal kapcsolatos információk közzétételét, és semelyik ágazatban sem korlátozzák a befektetéseket. A jelenleg hatályos horizontális standardok első csoportjának két kulcsfontosságú rendelkezése különösen releváns a védelmi ipar szempontjából:

⁴⁹ HL L, 2024/1760, 2024.7.5., 3. cikk, g) pont, ii. alpont; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>.

⁵⁰ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵¹ [SWD\(2025\) 80](#), 18. o.

⁵² [Az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2025/794 irányelve](#) (2025. április 14.) az (EU) 2022/2464 és az (EU) 2024/1760 irányelvnek az egyes fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolási és átvilágítási követelmények tagállamok általi alkalmazásának kezdőnapjai tekintetében történő módosításáról.

- Általános követelmények (ESRS 1, 105. bekezdés): Ez a standard lehetővé teszi a vállalatok számára a minősített vagy érzékeny információk közzétételének megtagadását, még akkor is, ha azok lényegesnek minősülnek. A Bizottság egyértelművé teszi, hogy a védelmi ipar más ágazatokhoz képest nagyobb valószínűséggel alkalmazza azt a rendelkezést, amely lehetővé teszi az érzékeny vagy minősített adatok elhagyását. Előfordulhat például, hogy a nyersanyagellátás volumene vagy bizonyos fenntarthatósággal kapcsolatos pénzügyi információk esetében alkalmazniuk kell ezt a rendelkezést. Ez pedig befolyásolni fogja azt, hogy a bizonyosságot nyújtó szolgáltatást végző szolgáltatók hogyan működnek együtt a védelmi ipari vállalatokkal e rendelkezés alkalmazását illetően.
 - Fogyasztók és végfelhasználók (ESRS S4): Ez a standard egyértelművé teszi, hogy nem tartoznak a hatálya alá azok az esetek, amikor a fogyasztók vagy a végfelhasználók jogellenesen használják egy vállalat termékeit vagy szolgáltatásait, illetve visszaélnek e termékekkel vagy szolgáltatásokkal.
54. A CSRD és a CSDDD felülvizsgálatára irányuló, 2025. februári omnibusz javaslat⁵³ jelentősen szűkíti ugyan azoknak a vállalatoknak körét, amelyeknek meg kell felelniük a CSRD szerinti beszámolási követelményeknek, de nem érinti a fent meghatározott, már meglévő rendelkezéseket.
55. A Bizottság azt is javasolta, hogy a jogszabály hatálya alá tartozó vállalatok második és harmadik hulláma esetében két évvel halasszák el a CSRD alkalmazását. Erről a javaslatról a társjogalkotók megállapodtak, és az irányelv 2025. április 17-én hatályba lépett⁵⁴. A tagállamoknak 2025. december 31-ig kell átültetniük.

3.2.6. A referenciamutatókról szóló rendelet (BMR)

56. A referenciamutatókról szóló rendelet (BMR) célja, hogy biztosítsa az uniós pénzügyi piacokon használt referenciamutatók átláthatóságát, megbízhatóságát és indokoltságát. A referenciamutató olyan hivatkozási pont, amelyet egy befektetés, vállalkozás vagy piac teljesítményének vagy értékének mérésére használnak. A BMR létrehozta az „éghajlatváltozási referenciamutatókat” (CTB) és a „Párizsi Megállapodáshoz igazodó referenciamutatókat” (PAB), és bevezette a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételeket a referenciamutatókra vonatkozóan.
57. Az (EU) 2020/1818 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁵⁵ azzal egészíti ki a BMR-t, hogy konkrét követelményeket ír elő az éghajlattal kapcsolatosként feltüntetett referenciamutatókra vonatkozóan. A rendelet célja, hogy előmozdítsa az éghajlattal kapcsolatos magas színvonalú referenciamutatók kidolgozását, és szabályokat állapít meg a kizárásokra vonatkozóan.
58. A Bizottság ugyanebben a védelmi omnibusz csomagban egy külön módosító rendeletben (C(2025) 3801) egyértelművé tette, hogy csak a tiltott fegyverekkel foglalkozó vállalatokat kell figyelembe venni az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti kizárások alkalmazása céljából. Ebben az összefüggésben a tiltott fegyverek „azok a gyalogsági aknák, kazettás lőszer,

⁵³ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵⁴ [2025/0044 \(COD\)](#).

⁵⁵ [HL L 406., 2020.12.3., 17. o.](#)

biológiai és vegyi fegyverek, amelyek használatát, birtoklását, fejlesztését, átadását, gyártását és készletezését kifejezetten tiltják azok a nemzetközi fegyvertilalmi egyezmények, amelyeknek a tagállamok többsége részes fele, a mellékletben felsoroltak szerint.”

4. Bevételi küszöbértékek

59. Az uniós fenntartható finanszírozási keret nem ír elő kizárást a védelmi vonatkozású tevékenységek finanszírozása tekintetében sem egy adott vállalat katonai/védelmi tevékenységekből származó forgalmának meghatározott százaléka alapján, sem az alap portfóliójának a védelmi/katonai tevékenységekbe történő befektetésekből származó százalékos aránya alapján. A Bizottság emlékeztet arra, hogy az EU fenntartható finanszírozási kerete a védelmi ágazat tekintetében semleges, és csak az SFDR-ben meghatározott és a fentiekben tárgyalt „vitatott fegyvereket” emeli ki.
60. A védelmi ágazat tekintetében az árbevétel alapján alkalmazandó, általános kizárások nem lennének összhangban a fenntarthatósági szempontokkal kapcsolatos kockázatok csökkentésére irányuló eseti logikával. Emellett összeegyeztethetetlennek tekinthetők az EU stratégiai szükségleteivel és prioritásaival, mivel a bevételi küszöbértékeknek a védelmi ágazat kizárására való alkalmazása különösen hátrányosan érintené a kkv-kat, amelyek a szakosodási igények és a méretbeli korlátok miatt gyakran nem tudják diverzifikálni tevékenységeiket a polgári piacok felé⁵⁶.
61. A Bizottság arra ösztönzi a piaci szereplőket – köztük a felügyeleti hatóságokat és az ESG-címkék (például a nemzeti ökocímkék) szolgáltatóit –, hogy kizárási politikájukat az eseti megközelítéssel és a vitatott fegyverek fent bemutatott jegyzékével összhangban alakítsák ki.

5. A védelmi ágazat társadalmi fenntarthatósághoz való hozzájárulásának értékelése

62. Az uniós fenntartható finanszírozási keret lehetővé teszi, hogy a pénzügyi piaci szereplők a tágabb társadalmi vagy környezetvédelmi célokhoz való hozzájárulásuk alapján tegyék közzé a gazdasági tevékenységek területén végrehajtott befektetéseket.
63. Az európai védelmi ipari stratégia 3. szakaszában a Bizottság elismeri, hogy a védelmi ipar létfontosságú hozzájárulást nyújt az Unió rezilienciájához és biztonságához, és ezáltal a békéhez és a társadalmi fenntarthatósághoz.
64. A fenntartható finanszírozással kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet 2. cikkének 17. pontja meghatározza, hogy mit kell érteni a környezetvédelmi vagy társadalmi célkitűzésekhez hozzájáruló tevékenységek alatt. Ez a fogalom meghatározás nem tartalmazza az ágazatok/gazdasági tevékenységek zárt listáját. E közlemény 3. szakaszával összhangban a pénzügyi piaci szereplők gondos eseti értékelés alapján arra a következtetésre juthatnak, hogy az uniós védelmi ipar által a béke és a biztonság megőrzése érdekében végzett gazdasági tevékenységek hozzájárulnak a társadalmi célkitűzések megvalósításához, amennyiben nem sértenek jelentősen semmilyen más fenntarthatósági célkitűzést, és a tevékenységet végző vállalat helyes irányítási

⁵⁶ [Vizsgálati eredmények: Az európai védelmi kkv-k tőkefinanszírozáshoz jutása – Európai Bizottság \(europa.eu\).](#)

gyakorlatokat követ. A többi tevékenységtípushoz hasonlóan azonban nincs olyan előzetes vélelem, amely szerint a védelmi tevékenységek feltétlenül hozzájárulnak valamilyen társadalmi célkitűzéshez.

65. Ennek fényében a Bizottság arra ösztönzi a piaci szereplőket, hogy az ágazatoknak a társadalmi fenntarthatósághoz való pozitív hozzájárulás szempontjából történő értékelése során a védelmi ágazatot ne tekintsék *de facto* nem hozzájáruló ágazatnak. Ugyanezt az elvet kell alkalmazni a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv alapján fenntarthatósági preferenciákat értékelő és célpiacokat meghatározó piaci szereplők esetében is.